

Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Sobrance č. 4/ 2013 o ochrane, údržbe a tvorbe životného prostredia, dodržiavaní čistoty a poriadku na území mesta Sobrance

Mestské zastupiteľstvo v Sobranciach sa podľa § 11 ods. 4 písm. g) zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v súlade s ustanoveniami zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách / vodný zákon / v znení neskorších predpisov, zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách / cestný zákon / v znení neskorších predpisov, zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší, zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov uznieslo na tomto všeobecne záväznom nariadení /ďalej len VZN/

Čl. I Úvodné ustanovenia

1. Účelom tohto VZN je v rámci právomoci mesta a v súlade s platnými právnymi predpismi vytvorenie rámca pravidiel pre vytváranie a ochranu životného prostredia v katastrálnych územiach mesta a v konečnom dôsledku ochrana zdravia obyvateľov mesta Sobrance.
2. Toto VZN určuje všetkým obyvateľom i návštevníkom mesta Sobrance, podnikajúcim fyzickým osobám a právnickým osobám pôsobiacim na jeho území, práva a povinnosti pri udržiavaní čistoty, ochrane zelene a ochrane ostatných zložiek životného prostredia, ako aj jeho vzhľadu.
3. Každý občan mesta má právo žiť vo všestranne priaznivom a najmä zdravom a esteticky kvalitnom životnom prostredí, podieľať sa na starostlivosti o životné prostredie, byť informovaný o jeho stave, príčinách a dôsledkoch jeho znečisťovania a upozorňovať na prípady jeho znečisťovania alebo poškodzovania.
4. Každý je povinný zdržať sa všetkého, čím by nad mieru stanovenú právnymi predpismi poškodzoval životné prostredie na území mesta.

5. Ochrana a tvorba životného prostredia pre účely tohto VZN zahŕňa tieto oblasti:

- a) čistotu mesta,
- b) mestskú zeleň,
- c) ochranu povrchových a podzemných vôd,
- d) nakladanie s odpadmi,
- e) ochranu ovzdušia.

Čl. II **Základné pojmy**

1. Životným prostredím je všetko, čo vytvára prirodzené podmienky existencie organizmov vrátane človeka a je predpokladom ich ďalšieho vývoja. Jeho zložkami sú najmä ovzdušie, voda, horniny, pôda, organizmy.

2. Znečisťovanie životného prostredia je vnášanie takých fyzikálnych, chemických alebo biologických činiteľov do životného prostredia v dôsledku ľudskej činnosti, ktoré sú svojou podstatou alebo množstvom cudzorodé pre dané prostredie.

3. Poškodzovanie životného prostredia je zhoršovanie jeho stavu znečisťovaním alebo inou ľudskou činnosťou nad mieru ustanovenú osobitnými predpismi.

4. Ochrana životného prostredia zahŕňa činnosti, ktorými sa predchádza znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia alebo sa toto znečisťovanie alebo poškodzovanie obmedzuje alebo odstraňuje. Zahŕňa ochranu jeho jednotlivých zložiek, druhov organizmov alebo konkrétnych ekosystémov a ich vzájomných väzieb, ale aj ochranu životného prostredia ako celku.

5. Verejným priestranstvom sa pre účely tohto VZN rozumejú všetky miesta, ktoré slúžia na verejné užívanie, resp. sú verejne prístupné. Sú to najmä miestne komunikácie, cesty, chodníky, zastávky SAD, námestie, parkoviská a odstavné plochy, park, sídlisková a uličná zeleň, detské a školské ihriská, trhovú miesto, amfiteáter, cintoríny, vodné toky a ich nábrevia a pod. Inými objektmi sú pre účely tohto VZN všetky trvalé a dočasné stavby vo vlastníctve mesta, stĺpy verejného osvetlenia, nádoby na odpady, dopravné značenie, kvetinové kontajnery a pod.

6. Čistenie verejného priestranstva je činnosť, pri ktorej sa z povrchu čistených plôch odstraňujú nežiaduce nečistoty, zhoršujúce stav povrchu z hľadiska potrieb bezpečnosti, hygieny a estetiky.

7. Územie mesta je územný celok, ktorý tvoria jeho katastrálne územia.

ČASŤ 1. **ČISTOTA MESTA**

Čl. III **Zodpovednosť za čistotu a poriadok**

1. Za čistotu miestnych komunikácií a verejných priestranstiev a za zimnú údržbu na území mesta zodpovedajú Technické služby mesta Sobrance.

2. Za čistotu príľahlých chodníkov a prídomej zelene zodpovedajú vlastníci (správcovia, užívatelia) nehnuteľností.

3. Za čistotu a poriadok všetkých pozemkov, okolí domov a ostatných budov (obchody, servis, dielne a pod.), areálov (predškolské, školské, výrobné), ostatných plôch (stavebné pozemky, staveniská a pod.) okrem verejného priestranstva sú zodpovední vlastníci (správcovia, užívatelia) týchto nehnuteľností.
4. Za poriadok a čistotu mestských cintorínov a ich bezprostredného okolia zodpovedajú Technické služby mesta Sobrance a každý návštevník cintorína.
5. Za čistotu okolia záhradkárskeho osád zodpovedajú vlastníci záhradiek.
6. Za čistotu spevnených plôch hromadných garáží sú zodpovední vlastníci alebo užívatelia garáží.
7. Za čistotu a poriadok na pozemku pri vykonávaní stavebných a iných prác zodpovedá právnická alebo fyzická osoba vykonávajúca tieto práce.

Čl. IV

Čistota a poriadok na súkromných nehnuteľnostiach

1. Nehnuteľnosti musia byť udržiavané tak, aby svojim stavom (opadávajúca omietka, zdemolované oplotenie, deravé a hrdzavé odkvapové žľaby, preplnené nádoby na odpady a pod.) nenarúšali vzhľad mesta a neohrozovali bezpečnosť občanov.
2. Dvory, záhrady hraničiace s verejným priestranstvom musia byť upravené a udržiavané tak, aby nečistoty (blato, prach, smeti) neboli na verejné priestranstvo nanášané vetrom, vozidlom, resp. splavované dažďovou vodou.
3. Konáre stromov, kríkov resp. iných porastov vyčnievajúce na pozemok suseda alebo na verejné priestranstvo musia byť pravidelne upravované tak, aby neprekážali a neohrozovali chodcov, nerušili cestnú premávku, neprekážali vzdušnému vedeniu inžinierskych sietí alebo nebránili užívaniu susedného pozemku.
4. Zelené priestranstvá (záhrady, dvory) musia byť počas roka pravidelne kosené a udržiavané v čistote.
5. Za dodržiavanie povinností uvedených v bode 1 až 4 zodpovedá správca, užívateľ alebo vlastník nehnuteľnosti.
6. Prevádzkovatelia obchodov, reštaurácií, stánkov, kultúrnych zariadení, kina, podnikov a organizácií sú povinní zabezpečiť čistotu a poriadok v okolí týchto zariadení v čase prevádzky a to najmä umiestnením dostatočného počtu nádob na odpady a zabezpečením ich pravidelného vyprázdňovania.

Čl. V

Čistota a poriadok na verejných priestranstvách

1. Pre zabezpečenie ochrany životného prostredia pred poškodzovaním, znečisťovaním a nepriaznivými dôsledkami a v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia občanov sú právnické osoby a fyzické osoby povinné dodržiavať čistotu a poriadok na verejných priestranstvách.
2. Na verejných priestranstvách sa zakazuje:
 - a) odhadzovať odpady (papiere, fľaše, plechovky, ohorky cigariet, zvyšky ovocia a zeleniny a pod.) mimo zberných nádob na odpady,
 - b) skladovať odpady a spaľovať ich mimo priestorov na to určených,

- c) skladovať stavebný alebo iný materiál bez povolenia,
- d) umiestňovať bez povolenia technické zariadenia a pomocné stavebné konštrukcie (lešenia, výťahy, dočasné ochranné zariadenia a pod.) pri udržiavacích a stavebných prácach,
- e) poškodzovať, znečisťovať a premiestňovať lavice určené na oddych občanov,
- f) poškodzovať zariadenia na detských ihriskách,
- g) nechávať psov alebo iné spoločenské alebo hospodárske zvieratá voľne pobeťovať a znečisťovať verejné priestranstvá,
- h) znečisťovať verejné priestranstvá odpadovými vodami alebo inými znečisťujúcimi tekutinami, vrátane tekutých fekálií, maštalného hnoja a pod.,
- i) umývať a čistiť motorové vozidlá všetkého druhu,
- j) poškodzovať verejné objekty a zariadenia, pamiatkové objekty a reklamné zariadenia.

3. Za znečistenie alebo poškodenie verejného priestranstva a objektov sú zodpovedné právnické osoby a fyzické osoby, ktoré uvedenú skutočnosť spôsobili. Tieto osoby sú povinné bezodkladne spôsobenú závalu odstrániť alebo zabezpečiť jej odstránenie na vlastné náklady.

4. Nakladanie a vykladanie tovaru na verejnom priestranstve je povolené len vtedy, ak to nie je možné urobiť mimo verejného priestranstva. Pri nakladaní a vykladaní tovaru prevádzkovateľ vozidla nesmie ohroziť bezpečnosť ostatných užívateľov verejného priestranstva, najmä chodcov. Po dobu vykladania alebo nakladania tovaru sa zakazuje ponechať motor vozidla v chode, pokiaľ to nevyžaduje bezpečnosť manipulácie (hydraulické ramená, plošiny a pod.).

5. Skladovanie stavebného a iného materiálu na verejnom priestranstve sa musí vykonávať tak, aby nedošlo k znečisťovaniu okolia (napr. vplyvom počasia) a nedošlo k zanášaniam verejnej kanalizácie.

6. Za skladovanie stavebného a iného materiálu na verejnom priestranstve sa platí daň za užívanie verejného priestranstva v zmysle osobitného VZN mesta Sobrance.

Čl. VI

Čistenie miestnych komunikácií a verejného priestranstva

1. Za čistotu a poriadok na miestnych komunikáciách a ostatných verejných priestranstvách v meste Sobrance zodpovedajú Technické služby mesta Sobrance.
2. Technické služby mesta Sobrance sú povinné:
 - a) zabezpečiť pravidelné strojové a ručné čistenie mestských komunikácií a verejného priestranstva,
 - b) zabezpečiť v zimnom období zjazdnosť miestnych komunikácií - vozoviek, chodníkov a námestia pri snehu a poľadovici,
 - c) zaobstaráť a rozmiestniť dostatočné množstvo nádob na odpady, pravidelne ich vyprázdňovať a starať sa o ich udržiavanie,
 - d) starať sa o verejné osvetlenie v celom rozsahu na území mesta, mimo osvetlenia areálov podnikov a organizácií,
 - e) pravidelne zabezpečovať dopravné značenie na miestnych komunikáciách, vykonávať výmenu poškodeného dopravného značenia.

3. Zimná údržba sa vykonáva podľa potreby posypaním vozovky inertným materiálom, resp. iným vhodným ekologicky neškodným materiálom, zhrňaním, pluhovaním a odvozom snehu. Prednostne sa zabezpečuje zjazdnosť prístupových ciest k zdravotníckym zariadeniam, lekárniam, verejným budovám, školským zariadeniam a pod.

Čl. VII **Čistenie chodníkov**

1. Podľa tohto všeobecne záväzného nariadenia sa za chodník považuje spevnená komunikácia upravená pre chodcov, schody alebo cesta v podobe schodov, pruh miestnej komunikácie o šírke 1,5 metra priliehajúci k nehnuteľnosti a potrebný na bezpečnú chôdzu. Za chodník hraničiaci s nehnuteľnosťou sa považuje aj taký, ktorý je od nehnuteľnosti oddelený pruhom pozemku neslúžiacom komunikačným účelom (napr. pruh zelene).

2. Čistením chodníkov sa rozumie povinnosť zametať, umývať, odstraňovať blato, sneh, burinu a pod. Umývať chodník sa nesmie pri nízkych teplotách, keď hrozí nebezpečenstvo vzniku námrazy.

3. Chodníky sa musia čistiť po celej šírke. Na miestach, kde nie je chodník vyznačený treba čistiť pruh šírky 1,5 m priliehajúci k nehnuteľnosti.

4. Čistiť chodník je povinný vlastník (správca, užívateľ) priľahlej nehnuteľnosti.

5. Vlastník, správca, alebo užívateľ priľahlej nehnuteľnosti môže povinnosť čistiť chodník zveriť inej osobe, alebo organizácii. Pokiaľ za čistenie nezodpovedá správca, alebo majiteľ, je tento povinný vyvesiť na nehnuteľnosti oznámenie s uvedením mena a adresy osoby, alebo organizácie zodpovednej za čistenie chodníka.

6. Sneh a námraza sa zhŕňa v celej šírke chodníka na okraj vozovky do hromád. Na okraji vozovky treba uvoľniť a očistiť odvodňovacie kanalizačné vpuste, aby sa v prípade odmäku zabezpečil odtok vody. Odvoz snehu zhrnutého do hromád vykonávajú Technické služby mesta Sobrance.

7. Pri tvorení poľadovice Technické služby mesta Sobrance zabezpečia posyp chodníkov inertným materiálom (pieskom, kamennou drvinou a pod.). Z dôvodu ochrany životného prostredia je zakázané používanie chemických posypových materiálov. Po ukončení zimného obdobia Technické služby mesta Sobrance zabezpečia zber a odvoz použitého posypového materiálu.

8. Schodnosť a čistotu chodníkov, terás, schodísk, prístupových ciest a parkovísk priľahlých k nehnuteľnosti sú povinní udržiavať v čase prevádzkovej doby prevádzkovateľa obchodov, zariadení služieb, ubytovacích, reštauračných a pohostinských zariadení a pod. aj vtedy, ak nie sú vlastníckmi priľahlej nehnuteľnosti.

9. V zimnom období musia osoby povinné podľa ods.3 zbavovať chodník snehu najneskôr do 8 hod. a v prípade potreby aj viackrát denne, vrátane sobôt, nedeľ a sviatkov. Pri odstraňovaní snehu je treba dbať na to, aby neboli zatarasené vjazdy do dvorov, budov, plochy na manipuláciu s tovarom, plochy na vývoz komunálneho odpadu a pod.

10. Pri väčších snehových, alebo námrazových kalamitách, keď organizácia poverená zimnou údržbou vlastnými silami a prostriedkami nemôže zabezpečiť nevyhnutnú schodnosť a zjazdnosť verejných priestranstiev, môže primátor mesta na základe zákona uložiť právnickej osobe alebo fyzickej osobe povinnosť poskytnúť osobnú, alebo vecnú pomoc.

Časť 2. MESTSKÁ ZELEŇ

Čl. VIII Správa, údržba a ochrana zelene

1. Pod pojmom mestská zeleň sa pre účely tohto VZN rozumie prírodná časť mestského priestoru, ktorú tvoria dreviny a byliny a ich spoločenstvá vyvinuté na určitej ploche prirodzeným prírodným spôsobom, alebo zámerným cieľavedomým založením a usmerňovaním človekom. K mestskej zelene patrí aj zeleň v rodinných záhradách, predzáhradkách a záhradkárskych osadách.
2. Ochrana a udržiavanie mestskej zelene je spoločnou povinnosťou všetkých obyvateľov, ktorí v meste žijú, alebo sa tu prechodne zdržiavajú.
3. Vlastník, resp. správca zelene je povinný udržiavať ju takým spôsobom, aby nebol rušený účel, ktorému má zeleň, resp. zelené plochy slúžiť. Pri údržbe sa musí zabezpečiť dosádzanie rastlín.
4. O správu a údržbu mestskej zelene je povinná starať sa právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá má pozemok so zeleňou v správe, užívaní alebo vlastníctve.
5. Správu verejnej zelene v meste Sobrance zabezpečujú Technické služby mesta Sobrance.
6. V záujme ochrany zelene sa zakazuje:
 - a) akékoľvek poškodzovanie a ničenie verejných sadov, parkov, kvetinových záhonov, stromov, kríkov a iných okrasných porastov, vrátane trhania kvetov a lámania konárov,
 - b) vstupovať na zeleň mimo vyhradených miest, vozit' sa na bicykloch, motocykloch a motorových vozidlách po zelených trávnatých plochách a parkovať na nich,
7. Povolenie na rozkopávky v mestskej zelene vydáva Mesto Sobrance, Mestský úrad, oddelenie regionálneho rozvoja, výstavby, ÚP a ŽP.
8. Na výrub drevín dáva súhlas orgán ochrany prírody podľa osobitného zákona. Ak je podľa osobitného zákona týmto orgánom mesto, vydáva súhlas na výrub drevín na území Mesta Sobrance (intravilán) oddelenie regionálneho rozvoja, výstavby, ÚP a ŽP.

Časť 3. OCHRANA POVRCHOVÝCH A PODZEMNÝCH VÔD

Čl. IX

1. Každý, kto nakladá s vodami je povinný dbať o ich ochranu, zabezpečovať ich hospodárne a účelné využívanie a dbať aj na ochranu vodných pomerov a vodných stavieb.
2. Každý, kto zaobchádza s nebezpečnými látkami, t.j. látkami, ktoré môžu ohroziť kvalitu alebo zdravotnú nezávadnosť vôd, je povinný urobiť primerané opatrenia, aby nevnikli do povrchových alebo podzemných vôd alebo aby neohrozili ich kvalitu.

3. Je zakázané:

- a) umývať motorové vozidlá a mechanizmy v povrchových vodách alebo v odkrytých podzemných vodách alebo na miestach, z ktorých by uniknuté pohonné hmoty, mazivá alebo čistiace prostriedky mohli vniknúť do povrchových alebo podzemných vôd,
- b) vypúšťať obsah žúmp do povrchových alebo podzemných vôd,
- c) vypúšťať do povrchových vôd, kanalizácie alebo priestorov, ktoré súvisia s vodou nebezpečné látky (oleje, pohonné hmoty, močovka, žieraviny, jedy, postrekové látky, hnojivá a pod.),
- d) vhadzovať akýkoľvek odpad do korýt vodných tokov a povrchových kanálov, alebo ho ukladať na miesta, z ktorých by mohol byť splavený a tým ohrozená kvalita vody,
- e) v prípade nedostatku pitnej vody používať vodu z verejného vodovodu na polievanie záhrad.

4. Každý, kto zistí mimoriadne zhoršenie kvality vôd, prejavujúce sa najmä zafarbením alebo zápachom vody, tukovým povlakom, vytváraním peny, výskytom uhynutých rýb alebo výskytom nebezpečných látok v prostredí súvisiacom s povrchovou alebo podzemnou vodou, je to povinný bez zbytočného odkladu ohlásiť na Mestský úrad v Sobranciach.

Časť 4. NAKLADANIE S ODPADMI

Čl. X

1. Správne nakladanie s odpadmi je v záujme zabezpečenia ochrany životného prostredia, ochrany verejného poriadku, bezpečnosti a zdravia občanov.

2. Účelom odpadového hospodárstva je zabezpečiť trvalo udržateľné nakladanie s odpadmi na území mesta:

- a) predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich tvorbu,
- b) zhodnocovať odpady recykláciou, opätovným použitím alebo inými procesmi umožňujúcimi získavanie druhotných surovín,
- c) využívať odpady ako zdroj energie, ak nie je možný, alebo účelný postup podľa písm. a) alebo b),
- d) zneškodňovať odpady spôsobom neohrožujúcim zdravie ľudí a nepoškodzujúcim životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom, ak nie je možný, alebo účelný postup podľa písm. a), b) alebo c).

Čl. XI

Povinnosti právnických a fyzických osôb

1. Každý je povinný nakladať s odpadmi alebo inak s nimi zaobchádzať v súlade s všeobecne záväznými právnymi predpismi. Pri nakladaní s odpadmi alebo inom zaobchádzaní s nimi je každý povinný chrániť zdravie ľudí a životné prostredie.

2. Ak vlastník, správca alebo nájomca nehnuteľnosti zistí, že na jeho nehnuteľnosti bol umiestnený odpad v rozpore s všeobecne záväzným právnym predpisom, je povinný to oznámiť bezodkladne Mestskému úradu v Sobranciach a Obvodnému úradu životného prostredia v Michalovciach, Stále pracovisko Sobrance.

3. Problematiku nakladania s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi rieši samostatné VZN o nakladaní s komunálnymi, drobnými stavebnými odpadmi a elektroodpadmi z domácností.

Časť 5. OCHRANA OVZDUŠIA

Čl. XII

1. Znečisťujúcou látkou je akákoľvek látka vnášaná ľudskou činnosťou priamo alebo nepriamo, do ovzdušia, ktorá má alebo môže mať škodlivé účinky na zdravie ľudí alebo životné prostredie.

2. Zdroj znečisťovania ovzdušia je

a) stacionárny zdroj, ktorým je technologický celok, sklad alebo skládka palív, surovín a produktov, skládka odpadov, lom alebo iná plocha s možnosťou zaparenia, horenia alebo úletu znečisťujúcich látok alebo iná stavba, objekt, zariadenie a činnosť, ktorá znečisťuje alebo môže znečisťovať ovzdušie; vymedzený je ako súhrn všetkých zariadení a činností v rámci funkčného celku a priestorového celku.

b) mobilný zdroj, ktorým je pohyblivé zariadenie so spaľovacím motorom alebo iným hnacím motorom, ktorý znečisťuje ovzdušie.

3. Prevádzkovatelia veľkých a stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia sú povinní prevádzkovať zdroj znečistenia v súlade so zákonom o ovzduší.

4. Prevádzku malých zdrojov znečisťovania ovzdušia upravuje samostatné VZN o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami.

5. Zakazuje sa:

a) uskladňovať materiály a predmety šíriace neprijemné zápachy a znečisťujúce okolie nadmernou prašnosťou v okolí obytných domov,

b) vypaľovať suchú trávu a spaľovať komunálny odpad pri rodinných domoch a na verejných priestranstvách,

c) spaľovať lístie a zvyšky rastlín,

d) prášiť koberce a iné predmety z okien a balkónov v bytových domoch.

Časť 6. KONTROLA A SANKCIE

Čl. XIII

1. Kontrolu dodržiavania ustanovení tohto VZN vykonáva samospráva mesta (primátor, poslanci, komisie mestského zastupiteľstva, zamestnanci oddelenia regionálneho rozvoja, výstavby, ÚP a ŽP Mestského úradu) a hlavný kontrolór.

2. V zmysle Zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov fyzickej osobe môže byť uložená pokuta podľa § 45 do výšky 99 eur.

3. Sankcie v oblasti nakladania s odpadmi a v oblasti ochrany ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami riešia samostatné VZN pre tieto oblasti.
4. Primátor mesta môže právnickej osobe, alebo podnikajúcej fyzickej osobe uložiť za porušenie ustanovení tohto VZN v súlade so zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov pokutu do výšky 6 638 eur.
5. Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa orgány mesta dozvedeli o porušení VZN, najneskôr do troch rokov od porušenia ustanovení VZN.
6. Pokuty sú príjmom mesta.

Časť VII. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 14

1. Toto Všeobecne záväzné nariadenie č. 4/2013 bolo schválené uznesením Mestského zastupiteľstva č. 37/2013 na zasadnutí Mestského zastupiteľstva dňa 25.6.2013.
2. Toto Všeobecne záväzné nariadenie nadobúda účinnosť pätnástym dňom po jeho zverejnení pre celé územie mesta Sobrance.
3. Nadobudnutím účinnosti ruší Všeobecne záväzné nariadenie č. 4 na úseku ochrany a tvorby životného prostredia z roku 1993.

Ing. Štefan STAŠKO
primátor mesta